

IZHAJA VSAK DAN

Izid ob nedeljah in praznikih ob 5., ob ponedeljkih ob 9. zjutraj. Posamezne števe se prodajajo po 3 nč. (6 stot.) v mnogih tobakarnah v Trstu in okolici, Gorici, Kranju, Št. Petru, Postojni, Sežani, Nabrežini, Sv. Luciji, Tolminu, Ajdovščini, Dornbergu itd. Zastarele števe po 5 nč. (10 stot.)

OGLASI SE RAČUNAJO NA MILIMETRE v širokosti 1 kolone. CENE: Trgovinski in obrtni oglasi po 8 st. mm. osmrtnice, zahvale, poslanice, oglasi denarnih zavodov po 20 st. mm. Za oglase v tekstu lista do 5 vrst 20 K, vsaka nadaljnjaja vrsta K 2. Mali oglasi po 4 stot. beseda, najmanj pa 40 stot. Oglase sprejema Inzeratni oddelek uprave „Edinosti“. — Plačuje se izključno le upravi „Edinosti“. Plačljivo in tožljivo v Trstu.

EDINOST

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

„V edinosti je moč!“

NAROČNINA ZNAŠA

za celo leto 24 K, pol leta 12 K, 3 mesece 6 K; na naročbe brez doposlance naročnine, se uprava ne ozira. Naročnina na nedeljsko izdanje „EDINOSTI“ stane: za celo leto Kron 5-20, za pol leta Kron 2-60.

Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Neprankovana pisma se ne sprejemajo in rokopiši se ne vračajo. Naročnino, oglašne in reklamacije je pošiljati na upravo lista.

UREDNIŠTVO: ulica Giorgio Galatti 20 (Narodni dom). Izdajatelj in odgovorni urednik ŠTEFAN GODINA. Lastnik konsorcij lista „Edinost“. — Natisnila Tiskarna „Edinost“, vpisana zadruga z omejenim poročstvom v Trstu, ulica Giorgio Galatti števe 20.

Poštno-hranilnični račun števe 841-652. TELEFON 31 II-57

DRŽAVNI ZBOR.

DUNAJ 19. (Izv.) V današnji seji državne zbornice je predložil finančni minister dr. Zaleski predlog o odpravi dosedanjih male loterije in o uvedbi razredne loterije. — V nadaljevanju čitanja brambne predloge sta govorila tudi dva Jugoslavana.

Poslanec Biankini je ostro kritiziral krivičnosti, ki jih vsebujejo nove brambne predloge za Jugoslavoane in zlasti za primorsko prebivalstvo ter je slednjič imenom dalmatinskega kluba preciziral napram brambnim predlogom odklanjajoče stališče dalmatinskih poslancev.

Slovenski poslanec Pogačnik je opozarjal zbornico na resolučno taktiko ogrskega parlamenta, ki je naperjena proti integriteti armade. Konečno je prečital zaključno izjavo svojega kluba. Interesantno je dejstvo, da slovensko-hrvaški klub ne sprejema samo predložene brambne predloge, temveč akceptira tudi eventualni provizorij, s katerim namerava vlada povišati edinolektrni kontingent, ne pa dovoliti dveletne prezenčne službe.

Gorenja izjava poslanca Pogačnika je vzbudila v zbornici precejšnjo pozornost.

Za njim je govoril češki narodni socijalec Kiofač, ki je priznal reorganizacijo armade, odločno pa je zahteval, da se tudi v armadi uvede ravnopravnost Slovanov, ki je edini predpogoj, da postane armada v ljudskih masah spoštovana in vpoštevanja vredna.

Debata o Körnerjevem najnem predlogu o sodnih razmerah na Češkem se danes ni nadaljevala. Še ta teden bi se imelo vršiti glasovanje o tem predlogu, ki se pa odlašja z ozirom na to, da bi bilo to glasovanje na medsebojno razmerje Nemcev in Čehov baš v tem kritičnem štadiju češko-nemških pravnih pogajanj, ki bodo tekom prihodnjih dni zaključena, dvomljivega vpliva na obe pogajajoči se stranki. Če pride do češko-nemškega sporazuma, ki je v principu že skoro sprejet, bo poslanec Körner modificiral svoj predlog, tako da bodo tudi Nemci eventualno glasovali zanj.

Med Poljskim klubom in nemškimi „Nationalverbandom“ je danes prišlo do poravnave. Poljaki so obljubili pri glasovanju o Körnerjevem predlogu varovati eventualno neutraliteto; Nemci pa so dovolili, da pride vodoodcestni zakon brez prvega čitanja še tekom predvelikonočnega zasedanja v odsek.

V nadaljnjem sejo poročilo:

Številčna loterija odpravljena.

Začetkom današnje plenarne seje je finančni minister Zaleski predložil poslanski zbornici vladno predlogo o zakonskem načrtu o odpravi sedaj obstoječe številčne loterije in o uvedbi takozvane razredne loterije. Poslanska zbornica je vladno predlogo pozdravila z živahnim odobravanjem, kakor tudi uvodni govor finančnega ministra, ki je utemeljeval predlogo v kratkih besedah.

Kakor znano, je bila številčna loterija že v sredi 18. stoletja upeljana v Avstriji. Tekom nadaljnjih dob pa so finančni politiki spoznali, da je loterija škodljiva gospodarskim silam ljudstva.

Finančni minister Zaleski je tekom govora odkrito izjavil, da se je vlada le s težkočo odločila k temu koraku in odpraviti institucijo z ozirom na finančno stališče države in na težkočo pri sestavi proračuna. Poslanska zbornica je že v leta 1908. sklenjena resoluciji pozvala vlado, naj vsaj vsako

leto po malem odpravlja deseti del vseh v Avstriji obstoječih loterijskih kolektur tako, da bi bila loterija koncem leta 1920. v Avstriji popolnoma odpravljena. Zbornica je nadalje vlado pozvala, naj o primernem času uvede razredno loterijo.

Nadaljevanje čitanja brambnih predlog.

Po končanem govornem finančnega ministra je zbornica nadaljevala prvo čitanje brambnih predlog.

Prvi je govoril dalmatinski poslanec Biankini o sedaj vladajočih razmerah v armadi in zlasti v c. in kr. vojni mornarici. Govornik se je pritoževal o zapostavljanju Jugoslovancev v skupni armadi in mornarici, kjer so vsa višja mesta pridržana Nemcem in Madžarom. Govornik je dalje odločno protestiral proti sistematičnemu uporabljanju armade pri vsakokratnih volitvah na Hrvaškem. Dalje je pred vsem ostro grajal določitev v novem vojaško-kazenskem pravdnem redu, ki izključuje pri 80%, vojakov neposrednost sodnega postopanja, ker je v novem pravdnem redu določena nemščina za edini službeni jezik. Slednjič je poslanec Biankini izjavil, da Hrvatje iz gospodarskih in narodnih razlogov odklanjajo sedanjo brambno reformo.

Poslanci Slovenske Ljudske stranke za vladno predlogo.

Imenom poslancev S. L. S. se je oglašil k besedi posl. Pogačnik, ki se je uvodoma obširneje pečal z ogrsko resolucijo k brambnemu zakonu in je izrazil javno pohvalo vojnemu ministru Auffenbergu za njegov odločni nastop proti Ogrski za pravice krone.

Slednjič je poslanec izjavil, da bodo Slovenci podpirali brambno predlogo iz stvarnih razlogov in interesa armade in prebivalstva. Slovenci pa se morajo odločno upreti madjarskim političnim aspiracijam.

Posl. Kiofač, češki narodni socijalist, je izjavil, da Slovani, izvenzli Poljakov nimajo povoda, prinašati državni upravi neizmerne denarne in krvne žrtve. V armadi mora slednjič tudi enkrat zavladati enakopravnost vseh narodnosti in jezikov. Slednjič je posl. Kiofač izjavil, da je njegova stranka proti vsakemu provizoriju.

Posl. Šubert je izjavil, da so s povišanjem krvnega davka zvezana tudi gospodarska bremena. Tu je dolžnost vlade, da skrbi za gospodarsko in zdravstveno dvigovanje prebivalstva. Ena pot bi gotovo vodila do pojačenja brambne sile: enaka pravičnost in enaka pravica za vse narode Avstrije. (Živahna pohvala pri Čehih.) — Debata je bila nato prekinjena.

Razprava nujnega predloga Körnerjevega glede imenovanja sodnikov na Češkem se bo nadaljevala na prihodnji seji.

Koncem seje je prišlo do hrupnih in burnih prizorov med poslancem Breiterjem in krščanskimi socijanci. Posl. Breiter je v obliki vprašanja na predsednika protestiral proti temu, da sta dvor in krona prijavila svojo udeležbo k poletu na Dunaju se vršičemu evharističnemu kongresu, ki je strankarska prireditel. Krščanski socijanci mu odločno ugovarjajo. Breiter pa nadaljuje in vpraša predsednika, če je voljan opozoriti ministre na ta slučaj.

Predsednik ga je zavrnil, češ, da ta zadeva ne spada v delokrog zbornice.

Odsek za državne nastavitve.

DUNAJ 19. (Izv.) V odseku za državne nastavitve so se danes nadaljevala poga-

janja z vlado glede posameznih določil službene pragmatike in glede zboljšanja gmojnega položaja državnih uslužbencev. Ministrski predsednik grof Stürgkh je danes porabil priliko, da je obširneje pojasnil vladno stališče napram zahtevam odseka glede službene pragmatike. Ministrski predsednik je z zadovoljstvom konstatiral, da so se poravnale diference med odsekom in vlado glede nekaterih točk službene pragmatike. Izjavil je tudi, da je vlada naklonjena odsekovim predlogom in zboljšanju materialnega stanja uslužbencev. Za to potrebna sredstva pa prekoračujejo znesek 3 milijonov kron. K nadaljnjim koncesijam pa vlada ni pripravljena in še gorjenjo zahtevu sprejme pod pogojem, da je vladi omogočeno poiskati vir novih dohodkov.

Zaključenje predvelikonočnega zasedanja.

DUNAJ 19. (Izv.) Po danes dani izjavi predsednika dr. Sylvestra bo predvelikonočno zasedanje poslanske zbornice dne 29. marca zaključeno.

Češko-nemški sporazum.

DUNAJ 19. (Izv.) Predsednik češke agrarne stranke dr. Švehla je danes prispel na Dunaj ter imel v parlamentu daljša posvetovanja s češkimi agrarnimi poslanci o stanju češko-nemških pravnih pogajanj, dalje je tudi konferiral s češkima ministroma dr. Brafom in Trnko. Konference so se tikale češko-nemškega sporazuma, ki se po njegovem zatrdilu sedaj nahaja v najkrajšem štadiju. Prihodnje dni prispe na Dunaj tudi namestnik knez Thun, ki bo imel s posameznimi češkimi in nemškimi poslanci končne dogovore. Zdi se verjetno, da bodo češko-nemška pogajanja v principu perfekcionirana. To bi imelo v parlamentu za posledico priklonjenosti češke delegacije k parlamentarni večini in že se v zbornici poraja ideja parlamentarnega kabineta z Beckom na čelu.

Predsedstvo poslanske zbornice pri splavljenju Tegetthoffa.

DUNAJ 19. (Izv.) Podpredsednik poslanske zbornice Pogačnik se je danes odpeljal v Trst, da zastopa predsedstvo poslanske zbornice pri splavljenju drugega dreadnoughta v morje.

Cuva demisijonira?

DUNAJ 19. (Izv.) V dunajskih parlamentarnih krogih je bila danes razširjena vest, da hrvaški ban pl. Cuvaj poda v kratkem demisijo. Odločilnega vpliva je baje dejstvo, da se je dosegel popoln sporazum med pravaši in hrvaškosrbsko koalicijo ne samo glede taktičnih, ampak tudi glede stvarnih vprašanj.

Za žensko volilno pravico.

DUNAJ 19. (Izv.) Deputacija prvega avstrijskega ženskega društva, kakor tudi slovenskega splošnega ženskega društva se je danes zglasila v parlamentu ter podala poslancem peticijo za žensko volilno pravico. Poslanec dr. Gregorin je prevzel od deputacije slovensko pisano peticijo ter obljubil jo predložiti zbornici. Poleg dr. Gregorina so deputacijo sprejeli še poljski poslanec dr. German in nemški naprednjak dr. Neumann. Slovensko splošno žensko društvo ste zastopale g.a dr. Ferjančičeva in g.a dr. Gregorinova. Poslanec dr. Gregorin je predstavil slovensko deputacijo ministrskemu predsedniku grofu Stürgkhu, kateremu je bil tudi izročen memorandum. Ministrski predsednik je zagotavljal deputacijo, da bo vpo-

števal zahteve avstrijskih žen in je vzel vsebino memoranduma na znanje. Dalje je izjavil, da se bo vlada obširneje bavila s stvarjo. Memorandum zahteva pred vsem uvedbo ženske volilne pravice, zlasti pa razširjenje aktivne in pasivne volilne pravice na ženske, ki hočejo sodelovati pri upravi in vladanju države ter končuje z apelom na vlado, da predloži državni zbornici primerne predloge.

Dr. Bogumil Vošnjak imenovan docentom na zagrebškem vseučilišču.

ZAGREB 19. (Izv.) Uradni list „Narodne Novine“ priobčuje v svojem službenem delu, da je ban potrdil sklep pravne fakultete zagrebškega vseučilišča, da se pripusti naš rojak dr. Bogumil Vošnjak k docenturi o običnem državnem nauku na zagrebškem vseučilišču.

Dr. Bogumil Vošnjak, ki je sin bivšega slovenskega parlamentarca Mihaela Vošnjaka, velezaslužnega zadržnega organizatorja, je prvi slovenski docent na zagrebški univerzi.

Mladi slovenski učenjak je rojen 1882. Študiral je pravo v Gradcu, Pragi in na Dunaju, kjer je tudi promoviral. Po promociji je dr. Bogumil Vošnjak nadaljeval svoje pravne študije v Heidelbergu in Parizu.

Novi slovenski vseučiliški docent je že priobčil več znanstvenih spisov, s katerimi je vzbudil precejšnjo pozornost v znanstvenih krogih. Zlasti temeljita je njegova študija „Na razsvitlu“ o ruskih razmerah, ki je sad dolgoletnega njegovega potovanja po Rusiji. Dalje je zanimiva njegova, pred 2 letoma v „Matici Slovenski“ priobčena razprava „Ustava in uprava ilirskih dežel“, ki je izšla tudi v češkem prevodu. Obširneje razprave je dalje dr. Bogumil Vošnjak priobčil tudi v zborniku za državne in pravne vede češke akademije znanosti, dalje razprave v „Ljubljanskem Zvonu“, „Slovanu“, „Österreichische Rundschau“ in slednjič v slovenski politični reviji „Veda“, katere ustanovitelj in glavni sotrudnik je dr. Bogumil Vošnjak.

Pred nekaterimi tedni je imel dr. Bogumil Vošnjak v Zagrebu pred mnogoštevilno zbranimi vseučiliškimi profesorji in dijaki svoje poskusno predavanje o podlagi državnega gospodarstva.

Dr. Bogumil Vošnjak bo pričel že v prihodnjem poletnem tečaju s svojimi predavanji na zagrebškem vseučilišču.

Albanci pri črnogorskem kralju.

BELGRAD 19. (Izv.) Iz Cetinja poročajo: Te dni je prišlo več glavnih albanskih poglavarjev v Cetinje k črnogorskemu kralju Nikiti ter ga vprašalo za svet glede spomladanske vstaje v Albaniji. Kralj Nikita je baje poglavarje svaril pred vstajo ter jim priporočal, naj kolikor mogoče dolgo čakajo in odlašajo z vstajskim gibanjem.

Rusija proti Turčiji.

CARIGRAD 19. Turška vlada izjavlja, da se koncentracija ruskih čet ob kavkaški meji še vedno nadaljuje. Vladni krogi pričakujejo, da Rusija prisili Turčijo k odpoklicanju svojih čet iz perzijskega ozemlja.

PETROGRAD 19. Tukajšnje turško poslaništvo skuša z vso odločnostjo dementirati vse vesti o prihodu anatolskih čet na rusko-perzijsko mejo.

CARIGRAD 19. Odpoklicani bivši ruski poslanik Čarikov je danes dal povodom svoje poslovitve znanjenu ministru Assim beju točna pojasnila o koncentraciji ruskih

XVIII.

Obliki.

Vemo, da je sprejem pri Geneviev razočaral Mauricea in to razočaranje se je pri prihodnjih obiskih še povečalo. Gospa Dixmerjeva, ki ni zaupala lastnemu srcu, je ukrenila, da ji dela med Mauricevim obiskom družbo kaka sorodnica ali komornica. Ko je Maurice četrtega dne, deset minut po svojem prihodu, videl, kako je komornica, ki je že povezala šest žepnih rut in segla še po tucatu priče, je pogledal na uro, vstal, se poslovil od Genevieve in odšel, ne da bi bil zini besedice. Da, niti ozri se ni, ko je odhajal.

Genevieve mu je sledila s svojim pogledom skoz vrt in ostala nekaj sekund kakor otrpla, blede. Mauricev odhod jo je pretresel in padla je, osupla vsled učinka svoje diplomacije, na prvo stolico.

V tem trenutku je vstopil Dixmer. „Ali je Maurice odšel?“ je vzkliknil začuden.

„Da,“ je zajecjala Genevieve. „Saj je bil šele prišel?“

„Približno pred četrtim ure.“

„Potem se bržkone zopet vrne.“

„Dvomim.“ (Dalje.)

PODLISTEK

Vitez iz Rdeče hiše.

(Le chevalier de Maison Rouge.) 46
Roman iz časov francoske revolucije. — Spisal
Aleksander Dumas star.

Toda neutrudni vitez iz Rdeče hiše si je izmislil nov poskus, ki naj bi se izvršil s pomočjo hiše, ki jo je bil kupil Dixmer.

Medtem so jetniki zgubili vsako upanje. Onega dne, ko so bili girondisti postavljeni pred obtožbo — to ji je izdajal krik po ulicah, segajoč do njenih ušes — je bila kraljica posebno žalostna; kajti, čim so bili girondisti obglavljeni, ni imela kraljeva družina v konventu nobenega branitelja več.

Ob sedmi uri so prinesli večerjo. Uradniki so preiskovali, kakor navadno, vsak krožnik, razgnili vsak prtič, pregledali z vilicami ali prsti kruh, testo, tolkli orehe, vse iz strahu, da bi ne prišel jetnikom kak listek v roke. Nato so šele povabili kraljico in princeso, naj prisedeta k mizi, in sicer navadno z besedami: „Udova Kapet, ti lahko večerjaš.“

Kraljica je majala z glavo, hotela s tem reči, da ni lačna. Toda v tem trenutku je stopila k nji njena hči in je, kakor da bi jo hotela objeti, dejala natihome: „Sedijo k mizi, menim, da nam hoče dati Turgy znamenje.“

Kraljica je boječe privzdignila oči. Nasproti ji je stal Turgy v levi roki držeč prtič, z desno se dotikajoč svojih oči.

Vstala je takoj in sela na navadni prostor za mizo. Uradnika sta prisostvovala večerji, kajti bilo je jima prepovedano puščati princeze, četudi le za hip sami s Turgyjem. Ker je sedela kraljica nasproti Turgyju, ji ni ubežala niti ena njegova kretnja.

Ko so povečerjali, so z enako previdnostjo, kakor prej, zopet odnesli posodo, in ko so se ženske odpravljale k počitku, jih ni Tisonka tako dolgo pustila izpred oči, dokler ni sleherni odšla v svojo spalnico.

Mesec, blede gost jetnikov, je pošiljal skoz okno poševen žarek, ki se je polagoma sprazil od okna do kraljičine postelje. Za hip je postalo v sobi vse tiho in mirno. Nato so nalahko zaškripala vrata: senca je zakrila žarek in se blizala postelji. Bila je princesa Elizabeta.

janila potem sta ga pa speljala na gostilniško dvorišče. Eden ga je držal, drugi pa mu je dval denarnico. Zvita ptička so ujeli in ju viaknili v luknjo. Sta pa to 20 letni Attilio Delpiero iz Vidma stanujoč v ulici Malcanton št. 7 in 19 letni kovač Karel Gobevošek, stanujoč v ljudskem prenočišču v ul. Gozzi.

V morje je padel. — Lloydov čuvaj Edvard Eider, star 65 let, je imel včeraj popoldne nesrečo, da je padel v morje. Prijela ga je namreč slučajno vrv parnika, ki je bil zasidran v luki. Ljudje, ki so videli, da je starček izginil v vodi, so mu hitro priskočili na pomoč in ga rešili. Prepeljali so ga potem na dom.

Nesreča na ladji. Fran Ritt, 27-letni strojevodja na parniku »Istria« je padel s par metrov višine na krov in se je precej hudo poškodoval. Z rešilnim vozom so ga prepeljali v bolnišnico.

Nenadna smrt. Včeraj sta se dogodila dva slučajna nenadna smrti. Neki Bulischez se je ob 10. dopoldne zgrudil na pomolu sv. Karla na tla in je bil na mestu mrtve. — Ob 7.30 zjutraj pa je 25-letna Marija Šajk, služkinja v hotelu »Abbazia«, tudi nenadoma obolela in bila v par minutah mrtva. Poklicani zdravnik rešilne postaje je v obeh slučajih mogel konstatirati le smrt. Obe trupli so prepeljali v mrtvašnico pri Sv. Juštu.

Aretacija detomorilke. Pred kakimi 14 dnevi so našli v morju v bližini Miramara trupelce novorojenčka moškega spola. Seveda so oblasti takoj začele razsežna poizvedovanja, prav posebno pa je poizvedovalo proesko orožništvo, kateremu se je končno posrečilo priti na sled nečloveški materi. Predvčeršnjim je bila namreč aretirana neka 24letna Franciška Starčeva s Kontovelja, ki je stanovala pri neki ženski v ul. Barriera vecchia št. 21.

Starčeva, ki je skrivaj porodila na Kontovelju in potem baje odšla s svojim otrokom v Trst, po aretaciji nikakor ni hotela povedati, kaj je storila s svojim otrokom, dasiravno so zdravniki, ki so jo preiskali, dokazali popolnoma jasno, da je porodila šele pred kratkim. Vzlic temu, da ni Starčeva nikakor hotela priznati, da je vrgla otroka v morje, so jo odpeljali v zapor.

Neljubezniv ljubimec je Nikolaj Binako, 23 letni ladijski natak, doma iz Skadra v Albaniji, in njegova ljubimka, neka Ana Sogo, s katero sta stanovala skupaj v ul. Beccherie št. 22, pač res lahko poje žalostno pesem o svoji ljubezni in svojem ljubimcu.

Binako je namreč človek prav pristno albanškega nasilnega značaja in je tako malo obzirno ravnal s svojo ljubimko, da si je ta pred kratkim sama skušala vzeti življenje in se je skušala zastropiti z octovo kislino. Toda rešili so jo tedaj, morala pa je 15 dni ležati v bolnišnici.

Ko se je vrnila zopet k svojemu ljubemu Binaku, ji je ta večkrat grozil, da jo umori. Sogora, ki je doma iz Kotora, je seveda gledala, kako bi mu pobegnula. Vzela mu je 30 K, da se odpelje domov, obenem pa ga je tudi ovadila policiji zaradi nevarnih groženj.

Binako so aretirali, a ta je zopet ovadil njo, da mu je ukradla 42 kron. Pozvali so jo na policijo, in tu je priznala, da mu je vzela 30 K, da se more odpeljati domov, ostala pa je pri svoji ovadbi tudi vprico njega. Kakor je torej videti, se ji je ljubezen do Binaka precej ohladila, in ubogi Binako si bo pač moral iskati druge ljubimke.

Poskušeni samomor. Marija Petelin, 24 letna dekla, stanujoča v ul. Giulia, se je hotela pred sinočnjem usmrtiti z dobrim požirkom octove kisline. Zdravnik rešilne postaje ji je podal prvo pomoč, potem pa so jo prepeljali v bolnišnico. Kaj je gnalo mladega dekleta v smrt, se ne ve prav gotovo, nastlčujejo pa, da je bila povod njenemu žalostnemu poskusu nesreča v ljubezni.

Preskrbel si je za pot. Pri Katarini Skulabovi v zagati del Pozzo št. 4, je stanoval 18 letni mornar Ivo Satalič, doma nekje v bližini Zadra. Te dni bi se bil moral vkrcati na parnik »Elektro«, a prej se je hotel dobro oskrbeti s perilom in tudi denarjem. V ta namen je ukradel svoji gospodinj nekaj perila in 24 K, ki jih ji je dal v skrambo njen podnajemnik Sime Cervelin. Satalič je šel namesto na »Elektro« v ulico Tigor.

Naše gledališče.

„KUPČIJA JE KUPČIJA.“

(Les affaires sont les affaires.)

Igrokaz v 3. dejanjih. — Spisal Octave Mirbeau.

Lechata kandidira revolucionarni komité, a na skrivnem ga podpira vlada in del royalistične-bonapartistične-nacionalno-klerikalne stranke in podaja markiju svojo hčerko za njegovega sina, da mu zagotovi marki svojo pomoč pri volitvah. In ta marki, ki pravi, da še ni nikdar podvrgel tej zoprni, nesramni in kruti vladi toipe, ki se navdušuje samo za denar, in ne za čast, domovino, vero in človekoljubnost, ta marki sprejme ponudbo, da bi si ohranil svojo čast, svoj grad, da bi se iznebil svojih dolgov!

Lechat ima soprogo, preprosto žensko,

ki se kot soproga milijonarja boji zaklati kokaš za večerjo, da ne bi zagospodarila preveč, ki pošilja svojo hčerko po vino v klet, da ne bi ji posli kradli vina, in ki se zgraža nad ubožci, ki jih je Lechat pripravil ob vse, češ, delali naj bi, pa ne bi bili tako revni. »Oče ima velike napake«, pravi hčer, »a če bi bil tudi največji lopov, kaj te to skrbi?« Prevelike so razmere, v katerih živi, ne ume jih, kakor ne ume svoje hčere.

Hčerka pa je spoznala svojega očeta, njegova kupčija se ji stidi, ustavi se ji in zapusti hišo svojega očeta s tistim, ki ga ljubi, odrekajoč se vsemu, kar bi ji mogle nuditi očetove kupčije, ne da se kupiti, ne prodati, temveč se podarja.

Zapustila ga je hči, izjavil se mu je njegov najlepši kupčijski načrt žnjo, sin se je ubil pri avtomobilski dirki, zblaznel bi skoraj, a ko mu prinašajo mrtvega sina v hišo, narekuje Lechat med jokom in stokom pogodbo za nakup vodne sile, ne da bi ne dostavil najbolj oduške klavzule. Kupčija je kupčija.

Ulogo Lechata je igral g. Dragutinovič. Priznamo prav radi, da se je temeljito vživel v svojo ulogo in jo izvedel vseskozi dosledno. Ako morda pripomnimo, da je bil marsikaterikrat nekoliko le preparvenijski, morda tudi preglasen, moramo vendar reči, da sme to ulogo šteti med svoje najboljše. Izborbo je pogodila uloga gospe Lechatove g. Dragutinovičeva in prav posebej še prizor ob odhodu hčerke v tretjem dejanju. G. ca Mekindova je podala samozavestno Germaine v celoti in vseh potankostih z dovršenostjo, na kateri ji gre vse priznanje. Zlasti je bil prizor, ko se postavi po robu kupčiji, ki jo hoče napraviti oče žnjo, in pa njen odhod nekaj takega, kar že nismo kmalu videli na našem odru.

G. Rajner je ustvaril v markizu Porcelletu tip aristokrata, kakor si ga gotovo ni mogel dosti boljše predstavljati pisatelj sam. Igra in maska izborna. Garrand g. Lubiča, ljubimec Germainin, tip mladega človeka, ki se ne boji truda ne dela, da doseže svoj pošten namen, je bil prav dober, in isto rečemo tudi lahko o Phinku (III) in Kroughu (g. Boleslavski), elektrotehnikih, ki ju Lechat vzlic izgubi svojih otrok vendar še izkoristi za njuno vodno moč. G. Bratina je podal Lechatovega oskrbnika vicomta de la Fontanelle v prav primerni obliki.

Skupna igra je bila dobro zaokrožena, sploh vsa uprizoritev hvalevredna, predstava potemtakem med najboljšimi v letošnji sezoni. Da občinstvu ne gredo take predstave, bodi njegova stvar; gledališče je tu storilo svojo polno dolžnost. — r.

Gospodarstvo.

„Kreditno in eskomptno društvo“ v Puli je v prvih desetih mesecih svojega delovanja (to je od 1. marca 1911, ko je začela poslovati, pa do 31. decembra 1911) imeo K 761.015,56 prejemkov in K 758.512,15 izdatkov, torej prometa K 1.519.527,71. Zavod je imel tekom poslovnega leta 1911 K 120.705,45 hranilnih in K 366.920,79 vlog v tekočem računu. Posojil je bilo izplačanih K 127.378 — in v tekočem računu K 352.012,38. Stanje koncem leta je bilo: aktiva: Posojila K 85.175,62, predulni K 54.300 —, tekoči račun K 21.093,42, gotovina K 2503,41, druga aktiva K 5217,63; skupna aktiva K 168.290,28. Pasiva: Stanje zadržnih deležev K 22.009,08, hranilne vloge K 56.167,61, tekoči račun K 50.067,83, menice K 38.392 —, čisti dobiček K 1019,20. — Kakor je razvidno iz teh števil, je bilo delovanje zadrge v prvih desetih mesecih zelo uspešno. Te številke pa dokazujejo tudi, da je bila zadruga potrebna. Predsednik temu zavodu je gosp. Berno Bekar, gimnazijski učitelj v Puli.

Nar. del. organizacija.

— Krajna skupina zidarjev NDO vabi vse člane posebno pa odbornike na važen sestanek, ki bo danes v sredo, 20. t. m., ob 6. zvečer v društvenih prostorih ul. Sv. Franciška št. 2. Gre za važne stvari, zato naj nihče ne manjka!

Scottova emulzija

vsebuje tvarine, ki utrjujejo v lahko prebavljivi obliki šibko okostje. To dokazuje razširjena uporaba SCOTTOVE EMULZIJE od strani vseh gospodov zdravnikov

v otroški praksi,

ako se gre za trajno utrditev šibkega okostja. Otroci zelo radi jemljejo okusno emulzijo Scott, jo lahko prenesejo dobijo lepe, ravne nožice.

Pri nakupu naj se izrecno zahteva Scottova emulzija znamka „SCOTT“, ki je 35 let upeljana, jamči za uspeh in učinek.

Cena originalni steklenici 2 K 50 vin. — Dobiva se v vseh lekarnah.

POHIŠTVO

SOLIDNO : in : ELEGANTNO

PO ZMERNIH CENAH

RAFAELE ITALIA

TRST - VIA MALCANTON - TRST

Mnenje g. vit. R. Tonina, Kahira

glavnega zdravnika v italijanski bolnišnici Umberto I

G. J. SERRAVALLO

Trst.

Pogostoma uporabljam čez 12 let Železnato Kina-vino Serravallo v svoji privatni praksi in v italijanski bolnišnici Umberto I.; jaz moram s vso vestnostjo in iz srca podpričati, da je vino Serravallo tonično in izborno v vsakem oziru in da je zlasti priporočljivo v gorkih deželah za najrazličnejše bolezni, ne samo radi svoje okusnosti in uspešnosti, ampak tudi, ker vsebuje gotovo količino alkohola.

KAHIRA, 25. I. 1911.

Dr. R. TONIN.

Dr. Pečnik

(PETSCHNIGG)

Trst, via S. Caterina šte. 1

Zdravnik za notranje (splošne) bolezni: 8—9 & 2—3 in specialist za kožne in — vodne (spolne) bolezni: 11 1/2 — 1. —

Posojilnica in hranilnica v Kopru

vknjižena zadruga z neomej. poroštvom

ima

dne 4. malega travna 1912

ob 10. uri predp. v svojem uradu v Kopru

glavno skupščino

kjer se bo razpravljalo:

1. poročilo načelstva,
2. poročilo nadzorstva,
3. poročilo revizije,
4. odobrenje računov, uporaba dobička,
5. prememba pravil,
6. volitev načelstva in nadzorstva,
7. slučajnosti.

Vsak zadržnik ima po jeden glas, vsi so jednaki. Vsak naj ima seboj deležno knjižico, da ne bo dvomov.

Načelstvo.

Odlikovana pekarna in sladčičarna VINKO SKERK - TRST

Trikrat na dan svež kruh.

Prodaja vsakovrstnih biškotov, posebno za čet. in bombonov. Sprejema naročila vsakovrstnih tort, krokanov in drugega pečiva. — Najnižja moka iz najboljših mlinov po najnižji ceni. Fina inozemska vina in likeri v steklenicah. Brezplačna postrežba na dom. Kruh in sladčice se izdelujejo higieničnim električnim strojem.

Stanovanja

se oddajo v „Narodnem domu“.

Proizvedeti je pri hišem upravitelju v Trž. posojilnici.

Čevljarska zadruga v Mirnu pri Gorici

Prodajalni v Trstu.

ulica Barriera vecchia šte. 38 in ulica dei Rettori št. 1.

Naznanja se slav. občinstvu, da ima vedno v svojih prodajalnah veliko izbero vsakovrstnih čevljev lastnega izdelka, za vsaki stan. Toplo se priporoča posebno Slovonom rojakom v mestu in okolici, da se pridno poslužujejo domačih izdelkov. — Blago trpežno. Cene zmerni.

Sprejemajo se tudi poprave.

5 žrebanj na leto

s sledečimi glavnimi dobitki in sicer:

I po K 30.000 in 25.000, in po frk. 100.000, 75.000 in 20.000

nudi, poleg mnogih postranskih visokih dobitkov, naslednja priporočljiva skupina:

1 srečka dobrega srca | 1 srbska tobačna

(József) iz leta 1888. | srečka iz l. 1888.

Prilučimo to skupino srečk proti gotovini po dnevnem tečaju ali pa na

38 mesečnih obrokov po K 2,50

* popolno igralno pravico, na podlagi zakonito izstavljene prodajne lisine, takoj po vplačilu prvega obroka. — Nadaljne obroke se vplačuje potem po postnih položnic. — Izkaz vseh drugih skupin ali posameznih srečk pošlje na zahtevo

Narodna posojilnica in hranilnica v Trstu, ul. Caserma št. 17, pritličje.

SIMON PRAPROTNIK

stavnbi in pohištvni mizar

v Ljubljani, Jenkova ulica 7

ima v zalogi veliko izbero vsakovrstnih omar za led v poljubnih velikostih za pivovarne, restavracije, delikatesne trgovine, mlekarne itd. in jih priporoča svojim cenj. odjemalcem po najnižjih cenah.

Točna postrežba — Ceniki na zahtevo zastonj in poštne prosto na razpolago.

— Danes točno ob 8. uri zvečer seja centralnega odbora.

— Delavci tovarne „Linoleum“ so objavljeni na sestanek, ki bo v soboto ob 6.30 uri v društvenih prostorih NDO pri sv. Jakobu.

DAROVI

— 43. in 44., oziroma 19. in 20. polmesečni prispevek I. in II. Skupine C. M. Drobničarjev in prispevek Protidrobničarja za marec mesec, vsi po K 10, K 50, naloženi v knjižnicah T. P. H. št. 15083 in 15311. — Nabiravec.

— Za Veliki Cir.-Met. ples darovali so sledeči gg.:

Peter Pirjevec Sežana K 10, Venceslav Lestan Trst K 2, Krsto Lučić Trst K 6, Pavla Gržina Trst K 5, Peter Ipavic Sveto K 3, Lenassi Trst K 6, Martin Četnik Trst K 5, Ivo Grgurina Opatija K 5, Dr. A. Grgurina Opatija K 10, Slav. brašno in pevska društvo „Vodnik“ Dolina K 5, Slav. občinsko Glavarstvo Kastav K 20. — Vsem darovateljem srčna hvala!

Razne vesti.

Zadnji odmevi špansko-ameriške vojne. „Lokalanzeiger“ poroča iz Havane Včeraj je bil slovesen pokop ostankov ameriške bojne ladje „Mainee“, ki je dala povod k onl za špance tako nesrečni špansko-ameriški vojni in ki je nad deset let ležala potopljena v havanski luki, ovirajoča splošni pomorski promet. Amerikancem se je te dni posrečilo z nalašč za to konstruiranimi dvigalniki dvigniti ladjo iz morskih globin. V notranjosti ladje so našli še truplo nesrečnih mornarjev, ki so jih včeraj prenesli na ameriške bojne tadije z največjimi pogrebnimi slavnostmi, da jih prihodnje dni pokopljejo v domovini. Ameriške ladje so slednjič odpeljale dvignjeno „Mainee“ na široko morje, kjer so jo med slovesnim streljanjem topov zopet pogreznili v globokine morja.

V tem trenutku je na havanskem otoku in vseh krajih in mestih Zedinjenih držav popolnoma počivalo vsako delo. Železnice, zlasti mestne cestne železnice, so za pet minut ustavile svoj promet. Iz poslopj in palač so zavirale žalne zastave. Po vseh taborih je žvižg parnih piščalk naznanjal slovesno pogreznitev oziroma pokop ladje „Mainee“.

Avtomobilska nesreča. V velikem, kakih 60 km od Londona oddaljenem vojaškem taborišču Aldershot se je danes ponoči pripetila grozna avtomobilska nesreča. Nek avtomobil je ponoči v temi zavil, oziroma navlil v taborišče, kjer so spali vojaki. En poročnik in 7 vojakov je smrtno nevarno, 10 vojakov pa težko ranjenih. Med ostalimi vojaki je nastala grozna panika.

Nova kitajska narodna himna. — Kitajski republikanci so vsprejeli novo narodno himno, ki se v prevodu glasi nekako tako-le: „O svoboda, ti največje dobro sveta! Združena z mirom izvršila boš na zemlji deset tisočev novih čudežev. Resnična si kakor duh in močna kakor orjak, ki sega do neba; oblaki so tvoj voz in vetrovi tvoja ladja. Pridi in vladaj z deželo. V našo temno jamo robstva pošlji svetli žarek solnca. O bela Evropa, ti si ljubimica neba! V obilnosti imaš kruha in vina. Jaz ljubim svobodo kakor mož svojo ženo. Po dnevu mojih misli in po noči mojih sanj vidim bedo svoje domovine in ne morem doseči svobode. Oh, moji bratje so zatirani! Veter je mil, rožnato sveti zora, cvetje, vonja, vsi ljudje postajajo kralji!“

MALI OGLASI

MALI OGLASI se računajo po 4 slovi. Besedo. Nastavni tiskane besede se računajo nakrali vsi. Najmanjša pristojbina znaša 40 slov. Plača se takoj in sicer oddelku.

Mladenica (približno 18 let star) praktičiran v trgovini jestvin, se išče. Imajo prednost oni, ki znajo nemško in italijansko. Zastavijo se dobra spričevala. Naslov pove Edinost. 628

Velik orkestron v dobrem stanu za gostilno, oziroma društva, se takoj proda po zelo ugodni ceni. Naslov pove in sicer oddelku. 608

Toči se na novo lastni pridelek briskega pristnega belega vina (rebula). Škorklja-Ooro-neo 723 pri Josipu Mavriču iz Kozane. 594

Meblovana soba se odda v najem pri slovenski družini, ul. Barriera vecchia št. 22, IV. nadstr. 612

Velika izbira pohištva; prodaja na obroke, v novi zalogi ul. Stadion št. 19. — Ivan Alun. 2358

Stanovanje in hrano se oddaja v sredini mesta pri slovenski družini. Sobna oprava popolnoma nova Ulica Artisti št. 10, II. nadstr., levo. 2465

Anton Krušič, krojaški mojster v Gorici, tekalnišče Frana Josipa št. 36. Izdeluje obleke po meri v vsakem kroju. Sprejema tudi naročila izven Gorice. Pri naročilu zadostuje prava mera. V zalogi ima raznovrstno blago ter razpolaga usode na ogled. Cene zmerno.

MI peremo vse naše perilo
z milom
Sulinght

Glavni zastopnik: **Albert Tedeschi**
Trst, Corso št. 2, III. nadstr.

Bogomil Pino
= urar in zlatar =
Trst, ulica Vincenzo Bellini št. 13
Bogat izbor ur vsake vrste, kakor tudi uhanov, prstanov s dijamanti in brez dijamantov, ženske verižice, zlate in srebrne za moške, vse po konkurenčnih cenah.

Dobro jutro! Kam pa kam?
„Grem kupit par čevljev.“ — „Ako hočete biti dobro postreženi, Vam svetujem, da greste v ulico Riborgo št. 31 („Al buon Operaio“) tam dobite vsakovrstno obuvanje od najfinije do najnavadnejše vrste po nizki ceni.“ SVOJI K SVOJIM! — Priporoča se lastnik **M. IVANČIČ.**

ZDRAVNIK
Med. Dr. Karol Perničič
ordinira od 11—12
Trst, ulica Bonomo 3/II. (nasproti Dreherjeve pivovarne).

Tiskarna EDINOST
TELEFON 1157.
v Trstu
ul. Giorgio Galatti 18
(Narodni dom)
izdeluje
vsa tiskarska dela
v najmodernejem slogu bodisi v priprostem ali večbarvnem tisku
po zmernih cenah.
— Na željo izdelat tiskarna preračun vsakega dela ter pošlji — uzorce zastav in franka.

Aristide Gualco - Trst
via S. Servolo 2. — Telefon 329, Rom. VI.
Odlikovana tovarna (z zlato svetinjo) cev in cementnih plošč, teracov in umetnega kamna.
Srejsena vsakovrstno delo v cementu. Cene zmerno, delo točno.

Potrošno obrtno gospodarsko društvo
v Buzetu (Istra)
išče gostilničarja
za Narodni dom v Buzetu.
Nastop 15. aprila.

Manufakturna trgovina
Colombin & Pontini (Sledenj)
Trst, ulica Nuova 39.
Vse zimsko blago je na prodaj po najugodnejših cenah.

Prodajalne na prodaj!
V središču Trsta je na prodaj več prodajalen jestvin v krasni poziciji. Cene zmerno. Informacije v pisarni dr. Černeta in dr. Mandića v Trstu, via della Zonta št. 9.

Velika vinska klet
OPČINE, dvorišče Gorjup.
Prodaja se najmanj 56 litrov.
Istrski teran po 56. via liter
Kraški teran „ 76 „ „
Belo Rizling „ 52 „ „
Burgundsko belo „ 68 „ „
Pristna žganja K 1-40
Žganje se pošlji tudi 5 litrov v botliškah.
Pošlji se po povzetju. ☐ ☐ ☐
JOSIP SOSIČ št. 176.

Pozor Slovenci!
Nov veliki dohod moških, deških in otroških oblek za poletje. Velikanski izbor blaga za obleke po meri po cenah brez konkurence v dobroznani trgovini

ALLA CITTA' DI TRIESTE
Trst, ulica Giosue Carducci št. 40 (prej Torrente)
Obleke za moške iz blaga od K 13—48
Obleke „ „ platna „ 4—18
Obleke za dečke iz blaga od K 10—28
Obleke „ „ platna „ 6—12
Velik izbor oblek za otroke od K 2-14—14
Zaloga hlač, srajc, delavskih srajc itd. itd.
ALLA CITTA' DI TRIESTE
Trst, ulica Giosue Carducci št. 40 (prej Torrente)

Novo delavsko kons. društvo
Trst pri Sv. Jakobu, ul. Sv. Marka št. 19
si šteje v prijetno dolžnost, obvestiti sl. obč. mesta in okolice, posebno pa Sentiakobčane, da je odprlo svojo novo gostilno v hiši F. Fabjana, ul. S. Marco št. 19, kjer bode točilo istrsko črno vino prve vrste, vipavsko belo in Puntigamsko ekaportno pivo prve vrste, vse po najnižjih cenah; kuhinja bo vedno preskrbljena z gorkimi in mrzlimi jedili. — Voditelj: Viktor Kosič. — Za mnogobrojno udeležbo vabi že sedaj Odbor.

Na obroke!
Velika zaloga izdelanih oblek
Velika izbira letnih in zimskih oblek za gospode in dečke, sukenj, površnikov vseh kakovosti. — Specijalita v veznji.
Velika izbira volnenega blaga. Najzmernejše cene.
Adolf Kostoris - Trst
Ulica S. Giovanni št. 16, I. nadstropje, zraven „Buffet Automatico“. Telefon št. 251, Rim. II.

Nova pekarna in sladčičarna v Trstu
A. JERIČ - Trst
ul. Commerciale 328 (Pendice di Scorcola)
Priporoča cenj. občinstvu svojo novo pekarno in sladčičarno. Dobi se večkrat na dan sveži kruh in sladčice. Prepečenici in konfektura. — Likerji in raznovrstno vino v steklenicah.

Berite in čudite se!
600 komadov, med temi pozlačena ura za K 4-20.

Krasna, pozlačena, najfinejša ura Anker-Remont s pozlačenim številnikom; ista ima dobrodoše 36-urno kolesje, za kar se jamči 3 leta, 1 krasna ovrtna igla s Simili-brilantom. 1 pozlačen prstan s pom. kamnom za gospode ali gospe, 1 krasen collier iz okoli 150 orijentalnih perli, najmodernejši nakit za dame, 1 krasna garnitura gumbov za zaplestnice, ovrtnike in prti, zajamčeno 3%. Double-zlata s patentiranim zatvorom, 6 platnenih robcev, 1 eleganten žepni črnilnik iz nikla, 1 krasno zrcalce, 1 komad dišečega toaletnega mila, 1 fr. vezana beležnica 72 angleških pers, 20 različnih komadov za korespondenco in še 396 drugih predmetov, ki so koristni in neobhodno potrebni. Vse skupaj z zlato uro vred, ki sama velja dvakrat toliko, stane samo K 4-20. Odpošlji po povzetju ekaportna trdka

H. SPINGARN, Krakovo št. 240.
Kdor kupi 2 paketa dobi še zastojni zraven lep nožič z dvema rezili. Pri več nego 2 paketih, za vsak paket po 1 nožič. Za to kar ne ugaja, se vrne denar. Torej je izključen vsak risiko.

TEODOR KORN
Trst, ul. Miramar št. 65
Stavbeni in galanterijski klepar. — Pokrivač streh vsake vrste.
PREJEMAJO SE VSAKOVRSNA DELA IN POPRAVE PO NIZKIH CENAH.
Delo dobro in zajamčeno. Tel. 25-26. Poslovodja: Franjo Jenke.

Naznanjam cenj. občinstvu, da sem grevzel na svoje ime gostilno

Alle Catene
Trst, ulica Stadion 19
ki jo vodi g.ca Angela Bizjak.
Toči se domače črno in belo vino, istrsko in kraški teran. — Senožesko pivo. — Izvrstna domača kuhinja.

Priporoča se cenjemu občinstvu za obilen obisk
Miha Zobec, lastnik.

Predmeti za planince!

Kuhalne priprave iz aluminija, planinske steklenice, noži in vilice, planinske palice, priprave za led, železa, snežni obroči, nahrbtniki.

Vsakovrstne obleke:

Sweater, planinske hlače, gamaše, čepice iz čiste volne, rokavice.

Steklenice Helios, več dni gorke in mrzle po 4 krone komad.

Modni predmeti za gospode, srajce, ovrtnice, zaplestnice in nogovice

Za člane športnih in planinskih društev

POSEBNE CENE.

Sportna trgovina Strudel
ulica S. Antonio 12 (nasproti Kred. poslopja)

Čevljarnica „Alla Sartorella“ - Trst
VIA BARRIERA VECCHIA št. 10 (nasproti sladčičarne Gatti)
Velika izbira vsakovrstnih čevljev za moške, ženske in otroke. Blago izvrstno in CENE ZMERNE.